

DR. BÁRÓ NYÁRY ALBERT ÉLETE ÉS MUNKÁSSÁGA

IRTA:
DR. BÁRÓ NYÁRY PÁL

BUDAPEST, 1936.

ORSZÁGOS KÖZPONTI KÖZSÉGI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCA 5-7.
Felelős vezető: Molnár Zsigmond.

Dr. báró Nyáry Albert arcképe.
gyűgyei Nagy Zsigmond festménye.

Fényképezte: ifj. Fray János tándr.

ELŐSZÓ.

Idestova három esztendeje annak, hogy nagybátyám: Dr. báró Nyáry Albert megtért őseihez nyugodni a pilisi sírboltba.

A százados fákkal övezett parkban áll az ősi családi kriptá. Néma csend veszi körül. Csak a szél duruzsol sejtelmes meséket a fák sűrű lombjai között. Néha felhangzik az ágon egy-egy dalloskedvű madár kedves trillázása.

Mindig szerette a csendet, nyugalmat. Egyik bájos, hangulatos költeményében így dalolt:

*„Csendben élek, elvonulva,
A szívemben csak egy vággyal:
Bár nyugodnám lenni a földbe,
S a sírhalmom lenne földre
Feslő, ringó rózsággal.“*

Íme, szívének hő vágyát meghallgatta a Mindenható. Most nyugalom, békesség lengi körül örökös nyughelyét.

Jó ember, rendíthetelen hazafi, az ősi magyar-lengyel barátság acélos pillére, nagytehetségű író és művész volt.

Óhajom, hogy Dr. báró Nyáry Albert nemes emlékének e szerény, de szívemből fakadt, igaz szeretettel megírt munkámmal áldozhassak.

Pilis, 1936 augusztus havában.

Dr. báró Nyáry Pál.

Dr. báró Nyáry Albert élete és munkássága.

Dr. báró Nyáry Albert 1871 június 2-án született Füleken. Édesatyja: Jenő, az ismert régész, az aggteleki barlang első kutatója, a Főrendiház háznagya, több tudományos egyesület, köztük a Magyar Tudományos Akadémia tagja, stb.; édesanyja pedig a finomlelkű, jótekonyságáról ismert Tihanyi Erzsébet volt, akinek neve aranybetűkkel vésődött a Nógrád vármegyei szegények szívébe.

Gyermekkorát előbb Egyházasháson, majd pedig édesatyjának Nógrád megyei birtokán: Pilinyben töltötte. Életének legkedvesebb emlékei ide fűződnek.

Kezdetben gyenge, beteges gyermek volt. A szilaj fiúk társaságát kerülte és inkább leányokkal szeretett eljátszozni. Később azonban egyre jobban erősödött, s mire az elemibe került, izmos fiúcska vált belőle.

Már kora gyermekkorában kiütözött sokoldalú tehetsége. A pilinyi birtokra sok kiváló tudós járt vendégségbe, akik csakhamar felfigyeltek a komoly, zárkózott természetű kis Berci okos, talpraesett feleleteire.

Az elemi elvégzése után szülei a jóhírű budapesti Református főgimnáziumba írták. Még egészen apró diák volt, mikor már tevékeny részt vett az önképzőkör munkájában.

Thaly Kálmán, a kuruc-idők kiváló tudósa, aki a családnak pesti tartózkodása alatt igen gyakori vendége volt, több ízben buzdította a fiatal diákot történelmi munkák írására. Ennek eredményeképpen mint VIII. gimnazista, szép és értékes tanulmányt írt II. Rákóczi Ferencről.

Az irodalmou kívül festészettel is foglalkozott. Maturandus korában édesatyja olajfesték készlettel lepte meg. Az ifjú, akinek kezében ezelőtt még soha nem volt paletta, Venneman flamand festő korcsmai mulateozókat ábrázoló festményét oly élethűen másolta le, hogy a képszakértőket is számtalanszor megtévesztette.

Mikor az érettségi bizonyítványt kezébe vette, beíratkozott a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem jogi fakultására. Mivel azonban a festészetet sem akarta elhanyagolni, párhuzamosan felvételte magát mint rendkívüli hallgató a Képzőművészeti Főiskolára is.

Az erős, szélesvállú fiatalember mint önkéntes, a budapesti 16-os huszároknál szolgálta le katona évét.

Jogi tanulmányainak sikeres elvégzése után a Válás- és Közoktatásügyi Minisztérium kötelékébe lépett. Hivatali működése azonban csak rövid ideig tartott. Erős, hazafias érzelmére vall, hogy a Fejérváry „Darábont” kormánya megalakulása után fogalmazói állásáról azonnal lemondott. Példáját később többen követték.

Rövid hivatali pályafutása után a politika terén kísérelt babérokat aratni. Az 1906-os képviselőválasztáson 48-as programmal jelöltette magát Budapest II. kerületében. A választás befejezése előtt — bár helyzete nem volt kilátástalan — visszalépett. Ebben az időben mindig magyar ruhában járt, s közismert alakja volt a pesti utcáknak.

Mikor 1906-ban báró Perényi Zsigmond megvált Máramaros vármegye főispáni tisztségétől, a „Világosság” című helyi lap 1906. évi augusztus 25-iki számában ezt olvashatjuk: „Beavatott forrásból jelenthetem, hogy Máramaros megye főispánjává a közeli napokban Nyáry Albert báró fog kineveztetni.”

Szókimondó természete, valamint idealista művészelkülete azonban nem sok gyönyörűséget talált a száraz politika tekervényeiben, s csakhamar ott is hagyta a nem neki való területet.

Lelkületéhez sokkal közelebb állt az archeológia. Édesatyjától örökölt hajlamánál fogva, már kora ifjúságában nagy érdeklődést mutatott a régészet tudománya iránt. Pilinyben, Gergén és Szécsényben Árpádkori sírmezőket tárt fel saját költségén.

A nagy jelentőségű tudományos sikerrel járó eredményeiről főleg a „Régészeti és Embertani Társaság” felolvasó ülésein számolt be. Ásatásairól több cikket írt az Archeológiai Értesítőbe is.

Mint műgyűjtőnek országos híre volt. Gyönyörű magyar porcellán, csempe és üveg gyűjteménye a legértékesebb magán gyűjtemények egyike volt az országban. Kiváltképen sok ritkaságszámba menő holicisi tárggyal rendelkezett. Nagyértékű gyűjteményét 1923-ban a „Magyar Nemzeti Reneszánsz Társaság” által a Fővárosi Vigadó épületében rendezett aukcióra bocsátotta.

Számos tanulmányt írt az agyagipar tárgyköréből. Egyik legértékesebb munkája „A magyar gyári agyagipar története” címen vaskos kéziratkötetben van lefektetve. Művéhez szükséges adatok összegyűjtése végett több ízben beutazta egész Magyarországot.

Mikor 1914-ben az egész világon végig sepet az irtózatos fergeteg, gondolkodás nélkül leakasztotta a falról őseinek kardját, s elindult a frontra, hogy imádott hazáját ne csak tollal és ecsettel, hanem, ha kell, vérével is szolgálja.

A világháború borzalmait mint huszárkapitány küzdötte végig. Az orosz frontra helyeztette magát, hogy a magyar dicsőség kivívása mellett a lengyelek szabadságáért is harcolhasson.

Többször kitüntette magát, 1917-ben mellére tűzték az arany szolgálati érdemkeresztet a koronával a vitézségi érem szalagján.

Dr. báró Nyáry Albert életének legfőbb célja az ősi lengyel-magyar barátság ápolása és kimélyítése volt.

A magyar és lengyel nemzet egymás iránt érzett őszinte rokonszenve a két állam legrégebb történeti kor-

szakába nyúlik vissza. Az Árpádok és Piasztok között több rokoni kapcsolat szövődött, s a két testvérnemzet nem egy kiváló, derék uralkodót adott egymásnak, kiknek nemes emlékét hálás szeretettel őrzi az utókor. A két nagymultú birodalom dicsőséges történelme szorosan összeforrt. Egyformán védőpajzsai voltak a kereszténységnek, s a nyugatnak. Mindkét nép szerette a szabadságot. A szent szabadságért bármikor készek voltak véruket ontani. A lengyelek 1863-iki szabadságharcában sok magyar ifjú küzdött, viszont a lengyel ifjúság is tömegesen ontotta véréét 1848-ban a magyar szabadságért.

A lengyelek iránti szeretet régi tradíció volt a Nyáry-családban. Nagybátyám eszményképe: id. báró Nyáry Albert, az első magyar heraldikus, Kossuth és Garibaldi hadsegéde is nagy lengyelbarát volt. Számos tanulmányt írt a lengyel kérdésről. NyáryEduárd neve pedig márványba van vésve a lengyel szabadságért elesett hősök között. Szinte természetesnek vehetjük, hogy ezt a családi vonást dr. báró Nyáry Albertben is maradéktalanul megtaláljuk.

A két nemzet közötti ősi kapcsolatok újabb és fokozottabb mértékben való felvétele az ezerkilencszázas évek elején kezdődött. Nyáry minden igyekezetével azon volt, hogy a jövőben egy egyesület kezébe fussanak össze azok a szálak, amelyek a két testvérnemzet közötti barátságra és együttműködésre vonatkoznak.

Fáradozásának 1910-ben érett meg a gyümölcse. Több lelkes lengyelbarát közreműködésével megalakította a Magyar-Lengyel Egyesület Előkészítő Bizottságát. Ennek elnöke Nyáry, titkára pedig Miklósi Ferdinánd Leó lett. Az Előkészítő Bizottság azonban már addig is kezébe vette a magyar-lengyel barátság irányítását, míg az alapszabályok elkészültek.

A Magyar-Lengyel Egyesület 1912 december 18-án alakult meg az Iparegyesület dísztermében. A közgyűlés egyhangúlag az egyesület létrehozóját: dr. báró Nyáry Albertet választotta meg elnökévé. A titkári teendőket

továbbra is Miklósi látta el. Az új alakulattal úgy a magyar, mint a lengyel sajtó igen melegen és behatóan foglalkozott.

A következő évben Nyáry vezetésével az egyesület mintegy száz tagja zarándokolt Lembergbe, hogy hódoljon az 1863-iki vérbefojtott lengyel szabadságharc emlékműve előtt.

Lengyelország felszabadítása érdekében Nyáry Albert báró 1915 augusztus 25-én az egyesülettel karöltve körlevelet intézett a magyar törvényhatóságokhoz, melyben arra kérte őket, forduljanak felirattal az Országgyűléshez, hogy az szólaljon fel Magyarország nevében a lengyel szabadság visszaállításáért, úgy mint Deák és Kőlesey idejében. Az egyesület felhívására először Kolozsvár és Moson vármegye hoztak határozatot, melyeket elküldötték a többi törvényhatóságnak. A kormány a feliratok beérkezése után jelentést tett a törvényekről Bécsben és Berlinben. A két fővárosban megdöbbenést keltett a hír és így a legrosszabb időben felvetődött lengyel kérdés élének tompítására volt szükség. Szabolcs vármegye vállalkozott arra, hogy a kormánynak megfelelő határozatot hozzon. Hangoztatta a lengyelek iránti őszinte szeretetünket, de leszegezte azt is, hogy nincs más mód, mint a böles igazságszolgáltatásba vetni a hitet, amely kedvezően fogja megoldani a lengyel kérdést. Ezt a határozatot a kormány közzé is tette a lapokban és utasította a többi törvényhatóságot, hogy ehhez hasonlóakat hozzanak. A hálás Lengyelország sohasem fogja elfelejteni Magyarországnak és Nyárynak ezt a kezdeményezését! Az egyik lengyel újság így írt az eseményekről: „Hüen és tartósan írjuk be szívünkbe mindazt, amit a nemes magyar nemzet értünk és rajtunk át önmagáért tett.”

Nyáry közben gondoskodott, hogy a Képviselőházban időről-időre lengyelbarát beszédek hangozzanak el, s a sajtóban is napirenden maradjon a lengyel kérdés. Az Urániában ez időtájt hosszú heteken át műsoron tar-

tották Lengyelországról írt nagysikerű darabját: „A fel-támadó ország”-ot.

A lengyelek segítésére Nyáry Albert báró önkén-tes jelentkezőkből egy légiót akart felállítani. A legfőbb hadvezetőség azonban „önálló akció” címen megtagadta az engedélyt, sőt még azt sem engedte meg Nyárynak, hogy mint népfőlkelő tiszt a Lengyel Légióba önként beálljon, bár már várta kapitányi kinevezése a Lengyel Légio főparancsnokságán. Mikor azonban Stadniczki grófnak az a felhívása, hogy a Magyarországon élő len-gyelek álljanak a légio lobogója alá, nem járt sikerrel, dr. báró Nyáry Albert végre megkapta a hadvezetőség-től az engedélyt, hogy az önként jelentkező és rendes sor alá nem kerülő korosztálybeliekből megalakíthassa a légiót. Nyáry fáradságának gyümölcseként több mint hatszázan csatlakoztak a később oly dicsőségesen sze-replő légiohoz. A volt legionisták később, 1930 május 3-án Miklósi Ferdinánd Leó elnökletével megalakították a Legionisták Társaságát. Az új egyesület felvétette ma-gát Pilsudski marsall, a modern Lengyel birodalom meg-teremtőjének fővédnöksége alatt álló Lengyel Légioék Egyesületének szervezetébe. A lengyel központ az érté-kes alakulatot a Magyar-Lengyel Egyesület felügyelete alá helyezte.

Az 1923-ban megalakult Magyar-Lengyel Kereske-delmi Kamara báró Nyáryt társelnökkévé választotta. A Kamara tagjai az ő vezetése mellett tettek tanulmányi kirándulást a nagyobb lengyel városokba.

Haláláig ügyvezető alelnöke volt a Magyar Micki-ewic Társaságnak is, melyet a magyar-lengyel irodalom ápolása céljára alapított 1929 augusztus 31-én a Magyar-Lengyel Egyesület. Az egyesület az irodalom ápolásán kívül sokat és eredményesen munkálkodott a lengyel zene és képzőművészetnek Magyarországon való meg-ismertetésén és megkedveltetésén.

Dr. báró Nyáry Albert eszméje volt a „Magyar-Len-gyel Könyvtár” alapítása is. A ma már szép sikerekre visszatekinthető Könyvtár szerkesztésével Palóczi Ed-

gár történetíró, az egyesület volt főttkára bízott meg. A Könyvtár első kötetét Palóczy írta „Woroniecki Mieczysław herceg életrajza” címen. Az egyesület felolvasó ülésein sok ismert, kiváló író és tudós tartott időközönként érdekes és értékes előadást.

A közös történelmi mult megörökítése végett Nyáry irányítása mellett az egyesület több emléktáblát helyezett el az ország különböző részeiben: Budapesten Bem tábornok emlékére 1926-ban, Érden 1926-ban, Szőregen 1928-ban, a visegrádi Salamon-tornya falára 1928-ban, a kőbányai lengyel templom falára pedig 1930-ban. Az ő nevéhez fűződik a hatalmas méretű mohácsi és az esztergomi Sobieski emlékmű is. Ez utóbbi felavatási ünnepén kapott agyvérzés volt a nemsokára bekövetkezett tragikus halálának oka. Ime, életének utolsó perceiben is a lengyel ügyet szolgálta!

Mikor a lengyelek Bem apó hamvait hazaszállították Aleppóból, megalakította a Bem Bizottságot. Ugyanakkor intézkedett az iránt is, hogy az egyesület az ország különböző részén Bem apóról, a magyar szabadságharc hőselkű tábornokáról több felolvasást tartson.

A lengyel ügyért semmit sem sajnált feláldozni. A Magyarországon élő lengyelek kőbányai temploma számára egy nagy történelmi beccsel bíró eredeti ezenstochovai Szűz Mária oltárt ajándékozott értékes gyűjteményéből.

Dr. báró Nyáry Albert áldásos elnöksége alatt az egyesület egyre jobban virágzott. Tagjainak száma elérte az ötszázat. A vezetőség tagjai mindenkor segítő kezet nyújtottak szeretett elnöküknek, s vele együtt vették ki részüket a súlyos, de dicsőséges munkából.

Lengyelországot többször beutazta. Lengyelországi útjai alkalmával szoros, benső barátságot kötött az új Lengyel birodalom nagy nemzeti hőseivel: Pilsudski József marsallal. Teljes mértékben Nyárynak köszönhető az is, hogy a varsói egyetem magyar tanszéket állított fel.

Lengyelország a Polonia Restituta rend parancsnoki keresztjével és a Lengyel Arany Érdemkereszttel honorálta önzetlen és fáradhatatlan munkáját. Emléke a lengyel szívekben örökké élni fog!

A Magyar-Lengyel Egyesületen, a Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamarán és a Magyar Mickiewicz Társaságon kívül még számos más társadalmi és tudományos egyesületnek volt tevékeny tagja.

A Magyar Nemzeti Irodalmi Társaság 1920-ban Nyáry elnöklete alatt, hosszú hallgatás után ismét kibontotta zászlaját, hogy a turáni eszmének, a nemzeti érzésnek és keresztény világnézetnek harcosait, a tudomány és irodalom művelőit táborába gyűjtse.

Buzgó szorgalommal munkálkodott a Nemzeti Phalanx megalapításában. Ez az egyesület arra a célra alakult, hogy a nép szellemi és fizikai művelését előmozdítsa. Ennek a faji érzést és történelmi tudatot ápoló erős társadalmi szervezetnek társelnöke volt.

Több irodalmi és művészeti egyesületben fejtett még ki buzgó tevékenységet, mint választmányi tag.

Mint már említettem, irodalommal egészen ifjú korában kezdett foglalkozni és első nagyobb munkáját mint VIII.-ik gimnazista írta.

Élete folyamán több nagyobb művet írt. Különböző lapokban számtalan kedves, színes tollal írt elbeszélése és nem egy szépsikerű regénye jelent meg.

Történelmi munkái leginkább a „Századokban“, régészeti tanulmányai pedig az Archeológiai Értesítőben láttak napvilágot. „A bécsi udvar a XVII. század végén“ című történelmi könyvét a Kultuszminisztérium adta ki 1912-ben. Élénken foglalkozott az Árpádház kihaltának kérdésével. E tárgykörből megjelent művei: „Az utolsó magyar trónkövetelő“, (1912) és „Az Árpádház kihaltának kérdése“ (1922).

Mint néprajzi író is igen jó nevet szerzett magának, különösen a palóc kérdéssel foglalkozott, kiknek legkiválóbb ismerője volt. Erre vonatkozólag számtalan tanulmánya jelent meg az Etnographiában és a Néprajzi

Értesítőben. „Palóc kérdés” címen érdekes tanulmányt írt, mely 1914-ben került a könyvpiacra. A palócságot különben jó barátja, a palóc származású Pintér Sándor szécsényi ügyvéd kedveltette meg vele.

Az 1907-ben megjelent „Női szívek” című, saját rajzaival illusztrált pompás novellás kötetében a női pszichologia kiváló ismerőjének bizonyult.

A régészet és népi ipar tárgyköréből írt munkái közül kitűnnek: „Temető királyságunk első századából” (1902), „A pilinyi Árpádkori temető” (1904), „A rozsnői gombkötők” (1904), „Az iglói csizmadiák és gombkötők” (1905), „Piliny néprajzi vázlata” (1909) stb.

Szép sikert ért el „Hadúr halála” és „A nagy Tözsérek pusztulása” című regényeivel.

Mint dalszöveg író is megállta a helyét. Kevesen tudják, hogy sok kedves nótának szövegét — melyet népdalnak gondolnak — tulajdonképen Nyáry Albert írta. Szófiában őszinte nagy sikert aratott dalszövegeivel, melyeket Melha Kálmán adott elő 1933. évi hangverseny körútján. Nagyszabású daljátékot is írt „Toldi” címen.

Míg a különböző szépirodalmi és napilapokban százával jelentek meg tárcái és tanulmányai, azalatt több érdekes és értékes felolvasást és előadást tartott az ország területének több pontján. Csupán a legnagyobb sikerűekről emlékezem meg.

A szombathelyi „Hungária szegény-gyermekeket felruházó asztaltársaság” 1911-ben rendezett ünnepélyén tartott felolvasást „A képirásról” címmel. A nagy tetszéssel fogadott előadás könnyebb modorban való ismertetése volt a festészetnek, tájékoztatással a modern irányokról.

Nagy sikere volt az Országos Magyar Régészeti Társulat felolvasó ülésén tartott előadásával. Előadásának címe: „A holicai gyári jegyek” volt.

A Magyar Néprajzi Társaságnak 1913-ban Pápán tartott vándorgyűlésének keretében „Veszprém vár-

megye keramikai művészete" címmel tartott tanulságos előadást.

A Nemzeti Irodalmi Társaság 1913-ban tartott felolvasó ülésén „A két Tarján” című művét olvasta fel B. Török Irma, a Nemzeti Színház örökös tagja.

A Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségében olvasta fel 1920-ban történelmi értékű munkáját: „Kereskedelem Magyarország és Lengyelország között” címmel.

Chopinnek, mint hazafinak az alakját festette meg megkapóan mesterileg a Zeneakadémián 1929-ben.

„A palóc anyja és gyermeke”, címmel értékes előadást tartott 1930-ban a Magyar Néprajzi Társaság felolvasó ülésén. Ugyanez évben a Zeneművészeti Főiskolán Pásztor Zoltán szerzői estjén mondott sikeres előadást, majd pedig az év végén tomboló lelkesedés közepette olvasta fel a Magyar-Lengyel Egyesület történetét, az egyesület húszéves fennállásának emlékére, a Szent Gellért szállóban rendezett ünnepélyen.

Halála előtti évben nagysikerű előadást tartott a budapesti rádióban a magyar szabadságharc mártír hercegéről: Woronieski Miciszlávról.

Életrajzának elején már szóltam arról, hogy jogi tanulmányaival párhuzamosan egyik legszorgalmasabb látogatója volt a Képzőművészeti Főiskolának is. Kiváló mesterektől tanult. Lotz, Székely, Aggházy és Greguss irányították a tehetséges ifjú művészt.

Különösen tájképeket, népeletalakokat, aktokat, utolsó éveiben pedig arcképeket festett. Festményeit különösen meleg, üde, friss színek jellemzik leginkább.

Igen ügyesen kezelte a vízfestéket. A világháború alatt sok szép tájképet festett Orosz-Lengyelországban. Ezek a képei mind friss, megkapóan festői meglátásúak.

Nagyobb sikert elért olajfestményei közül megemlítem a következőket: A lábbadozó, Pilinyi hegyoldal, A hajnal tündére, Alvajáró, Nő dinnyével, Salome, Diána, Pihenő pásztorleány, Attila halála, Éjjel a parkban, Fájdalom, Nyári nap, Vigasztalás, Danae, Az ékszer ládika, Melegedés, Vágyódás, Csendélet díszedé-

nyekkel, Szoba részlet, id. báró Nyáry Gyula, báró Nyáry Jenő, báró Nyáry László, özv. Vécseyné, Matlekovits Sándor unokáinak arcképei stb.

Csinos akvarell képei közül különösen kitűnnek: Belluno, Az altorjai vár, Harcra készen, Sósmező, Korytnica, Fenyőerdő, Női akt, Korytnicai domboldal, Virágzó vetés, Hóolvadás, Köd a fenyvesben, A tavasz tündére, Pilisi parkrészlet, Hanvai táj, Szent Anna tó, Béka király birodalma, Erdő vége, Tisztás, A hátori tó, Lovak, Patience, Őszi alkony, Pilinyi parkrészlet, Pihenő katonák, Orosz paraszt, Hanvai temető, Szélmalom, Sétalovaglás, A kacérság, Böleső előtt, Várakozás, Tilos a bemenet, Lisieuxi Terézt ábrázoló képe, melyet dr. vitéz József Ferenc főherceg Öfenségének ajándékozott hódolata jeléül stb.

Számos rajzot, könyvillusztrációt készített, melyek közül nem eggyel nagy sikert ért el. (Női akt, Híd a fűzfák alatt, báró Nyáry Gyula arcképe stb.)

Legszebb rajzai a „Női szívek” című novellás kötetben jelentek meg.

Kisplasztikával is foglalkozott. Néhány ügyes szobrocskát készített, melyek közül említésre méltó: Medea, Hullám és Ébredés címűek.

Képeivel több ízben vett részt a fővárosi tárlatokon. Első ízben 1894-ben a Nemzeti Szalon karácsonyi tárlatán szerepelt. Feltűntek itt különösen jó tónusukkal és ügyes részleteikkel a „Falusi varróiskola” és „Kiszáradt patakmeder” című festményei.

A Magyar Nemzeti Reneszánsz Társaság 1923-ban, a Nemzeti Szalon pedig 1925-ben rendezett képeiből kollektív kiállítást. Mindkét alkalommal szép sikerben részesült.

Több ízben felkereste egy-egy képével a Műcsarnok kiállításait is.

Az esztergomi Keresztény Múzeum modern képtárában van elhelyezve „Krisztus a keresztfán” című olajfestménye, melyet 1931-ben ajándékozott tisztelete jeléül Serédi Jusztinián hercegprímásnak.

Buzgó, vallásos ember volt. Bár édesatyja a református hitben neveltette, lelkülete már kora ifjúságában a római katolikus anyaszentegyház kötelékébe kívánczolt. Később Zadravecz István tábori püspök gondos előkészítése mellett teljesítette szívének hő óhaját, s áttért a katolikus vallásra. A bérmaapai tisztelet vitéz József kir. herceg Ófensége töltötte be.

A lengyelek iránti nagy-nagy szeretete volt egész életében a vezérlő csillaga. Az utolsó pillanatig a lengyel ügyért dolgozott. Az esztergomi Sobieski emlékmű leleplezési ünnepségén agyvérzést kapott, mely rövid idő alatt felőrölte erős szervezetét. 1933 szeptember 6-án nemes, jó szíve megszűnt dobogni.

A Kerepesi-úti temető halottasházában ravatalozták fel 1933 szeptember 9-én. Koporsójánál Fridczky Alfréd és Sieminski János többszörösen kitüntetett lengyel legionisták álltak díszőrséget. A beszentelést nagy papi segédlettel dr. Csizsárik János püspök végezte. A koporsónál megjelent az egész lengyel követség és konzulátus, élükön Lepkowski Szaniszló követtel.

Koporsójánál megható, szép búcsúbeszédeket tartottak: dr. Lukinich Imre egyetemi tanár a Magyar-Lengyel Egyesület és a Magyar-Lengyel Szövetség, Lukács György v. b. t. t., ny. miniszter a Báthori István Emlék Bizottság, dr. Bartel János a Lengyelek Egyesületének, Miklósi Ferdinánd Leó a Legionisták, Ádám Éva író a Magyar-Lengyel Egyesület hölgybizottsága, Jász Géza a Magyar Nemzeti Szövetség nevében. Beszéltek még: Zulavszki Antal, Steiner Antal, dr. Soltész Adolf és Roman Kryszinski.

A búcsúbeszéd után a koporsót Pilisre szállították, s ott a Nyáry-család ősi kriptájában helyezték örök nyugalomra.

Komoly, zárkózott természetű, meleg szívű ember volt, akinek egy századdal előbb kellett volna születnie. Nem értett a tülekedéshez, hangos önreklamához. Csendben, visszavonulva dolgozott. Munkájának gyümölcse azonban örökké hirdetni fogja alkotójának nevét!

Dr. báró Nyáry Albert bibliográfiája.

Dr. báró Nyáry Albert életrajzának kiegészítéséül összegyűjtöttem nyomtatásban megjelent munkáinak, valamint kézíratainak lehető pontos jegyzékét.

Szükségesnek tartom azonban megjegyezni, hogy a legnagyobb gondosság mellett is kimaradhatott néhány kisebb jelentőségű tanulmány, tárcza vagy vers címe.

I. Történelmi művek és cikkek:

1. Emlékezzünk régiekről. „Néptanítók Lapja“ 1902.
2. A hős rózsalánca. „Uránia“ 1903.
3. A rajongó. „Protestáns Naptár“ 1903.
4. Egy második Báthory Erzsébet. „Uránia“ 1903.
5. Az utolsó protestáns Rákóczi. „Uránia“ 1904.
6. A Zrínyiek. „Uránia“ 1904.
7. A XVII. sz. iskolázása. „Néptanítók Lapja“ 1904.
8. Zrínyi Péter ismeretlen arcképe. „Vasárnapi Ujság“ 1905.
9. Az 1655-iki koronázás. „Uránia“ 1905.
10. Egy bűbájos Báthory sarj. „Vasárnapi Ujság“ 1905.
11. Nagy Bercsényi Miklós „Egyetértés“ 1905.
12. A prédikátor tragédiája. „Protestáns Naptár“ 1905.
13. A nőuralkodók. „Uránia“ 1905.
14. Iván cár tragoédiája. „Uránia“ 1905.
15. Kossuth Lajos Tinnyén. „Vasárnapi Ujság“ 1906.
16. Lónyay János diszpolgári oklevele. „Régi Okirattár“ 1906.
17. A szerelmes Báthory Gábor. „Vasárnapi Ujság“ 1906.
18. Lefejezett magyar költő. „Vasárnapi Ujság“ 1906.
19. Bocskay István. „Protestáns Naptár“ 1906.
20. A szerelem dalnoka. „Uránia“ 1906.
21. Nagy Péter Bécsben. „Budapesti Hírlap“ 1907.

22. Egy magyar kalandor. „Budapesti Hírlap“ 1907.
23. Petényi Salamon. „A Kor“ 1907.
24. Kubinyi Ágoston. „A Kor“ 1907.
25. A Wawel. „A Kor“ 1907.
26. Chrouy Chanel herceg. „Budapesti Hírlap“ 1907.
27. Nyáry Lőrinc szabadulása. „Egyetértés“ 1907.
28. Kossuth utolsó órái Aradon. „Máramarosi Ujság“ 1908.
29. Széchenyi István levelezése. „Történelmi Tár“ 1908.
30. Egy protestáns főúr életéből. „Protestáns Naptár“ 1908.
31. Az Apponyiak katholizálása. „Budapesti Hírlap“ 1908.
32. A király keresztfia. „Budapesti Hírlap“ 1908.
33. A Virág. „Egyetértés“ 1908.
34. Karacson Tódor. „Egyetértés“ 1908.
35. Szirmay Ilonka. „Egyetértés“ 1908.
36. Legenda Mátyás királyról. „Egyetértés“ 1908.
37. A horvát lázadás. „Ujság“ 1908.
38. Lehullott koronák. „Uránia“ 1908.
39. Nyáry Zsigmond halála. „Magyarország“ 1908.
40. Az eperjesi résztörvényszék. „Protestáns Naptár“ 1909.
41. A legszebb gránátos. „Budapesti Hírlap“ 1910.
42. Nyáry Pál. „Budapesti Hírlap“ 1911.
43. Nyáry Mihály vezeklése. „Egyetértés“ 1911.
44. Arva vára. „Árvamegyei Almanach“ 1912.
45. A bécsi udvar a XVII. század végén. (Lovina Ignác naplója). A kultuszminisztérium kiadása. 1 levélmásolattal. Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt. Budapest, 1912.
46. Az utolsó magyar trónkövetelő. Képekkel. Az Athenaeum Irodalmi és Nyomdai Rt. kiadása. Budapest, 1912.
47. Le Baron de Jankovitz. „Budapesti Hírlap“ 1912.
48. Csicsagov admirális. „Budapesti Hírlap“ 1912.
49. Haynau leányának szerelme. „Aradi Közlöny“ 1912.
50. Munkács. „Uránia“ 1913.
51. Deák Ferenc gyűrűje. „A Cél“ 1914.
52. Egy magyar hölgy. Lajos Fülöp udvarába. „Budapesti Hírlap“ 1914.
53. Haynau. „Budapesti Hírlap“ 1914.
54. Ferenczy Teréz. „A Cél“ 1914.
55. Attila kincse. „Budapesti Hírlap“ 1915.
56. Az Árpádház kihaltának kérdése. Heller K. és Társa nyomdája. Budapest, 1922.
57. A Crouyak eredete. „Virradat“ 1922.
58. A szerencsés Nyáry. „Magyarság“ 1923.
59. A Koburg-Koháry család. „Nemzeti Élet“ 1926.
60. Az Árpádok és Wittelsbachok. „Nemzeti Élet“ 1926.

II. Régészeti művek és cikkek :

61. Temető, királyságunk első századából. Képekkel. (Különlenyomat az „Archeológiai Értesítő” 1902. évi, 3. füzetéből). Budapest, 1902.
62. Csont az ősember használatában. „Uránia” 1902.
63. A sertés alakja évezredek előtt. „Zoologiai Lapok” 1902.
64. A magyarok temetkezése. „Uránia” 1902.
65. A Piliny-várhegyi konyhahulladékokról. „Archeológiai Értesítő” 1902.
66. Tyúktojás leánysírban. „Zoologiai Lapok” 1903.
67. A pilinyi Árpádkori temető. Képekkel. (Különlenyomat az „Archeológiai Értesítő” 1904. évi, 1. számából. Budapest, 1904.)
68. Magyar temető Csesztvén. „Archeológiai Értesítő” 1904.
69. A lipta-gergei magyar temetőről. „Archeológiai Értesítő” 1906.
70. A Szécsény-Pinkahegyi leletről. „Archeológiai Értesítő” 1906.
71. A magyar királysírok. „Budapesti Hírlap” 1907.
72. Az ősember lakása. „A Kor” 1907.
73. Pilinyi régiségek. „A Kor” 1907.
74. Ásatás a szécsényi Kerek-dombon. „Archeológiai Értesítő” 1907.
75. A tinnyi Árpádkori sírmező. „Archeológiai Értesítő” 1907.
76. A Piliny-várhegyi őstelep. „Archeológiai Értesítő” 1909.
77. Besprechung der Höhle von Felfalu. 1911.

III. Néprajzi művek és cikkek :

78. Egy Árpádkori mennyegző. „Uránia” 1903.
79. Nászünnepélyek a magyaroknál. „Képes Családi Lapok” 1903.
80. Születési ünnepek a magyaroknál. „Uránia” 1903.
81. A halottlátók. „Etnographia” 1906.
82. Lipta-gerge népköltészete. „Etnographia” 1906.
83. Palóclakodalom. „Néprajzi Értesítő” 1908.
84. Temetkezés a palócföldön. „Néprajzi Értesítő” 1908.
85. Mihály-gerge népköltészete. „Etnographia” 1908.
86. Piliny néprajzi vázlata (Különlenyomat). 1909.
87. A halottaknapja falun. „Protestáns Naptár” 1910.
88. A palóc kérdés. Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari könyvnyomda. Budapest, 1914.

89. Pintér Sándor. „Etnographia“ 1915.
90. XVII. sz. ráolvasások és kurázslás szokások. „Etnographia“ 1917.
91. Jellemvonások a palóc népeleiből. „Népelet“ 1924.
92. Palócország. „A falu“ 1926.
93. A palóc anya és gyermeke. 1930.

IV. Ipari művek :

94. A rozsnyói gombkötők. Képekkel. Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari könyvnyomda. Budapest, 1904.
95. Az iglói csizmadiák és gombkötők. Képekkel. Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari könyvnyomda. Budapest, 1905.
96. A magyar gyári agyagipar története. Kézirat kötet ábrákkal.

V. Képzőművészeti cikkek :

97. A művészetpártolás. „Egyetértés“ 1906.
98. Modern művészet. „A Kor“ 1907.
99. Constantin Meunier. „A Kor“ 1907.
100. Az Őskor művészete. „A Kor“ 1907.
101. Tölgyessy Artur. „Kelet Népe“ 1910.
102. A festészetéről. „Vasmegyei Hírlap“ 1911.
103. A téli tárlatról. „A Cél“ 1913.
104. A művészház és egy kiállítás. „A Cél“ 1913.
105. Tavaszi tárlaton. „A Cél“ 1913.
106. Három kéпкиállítás. „A Cél“ 1913.
107. Benczur Gyula. „A Cél“ 1914.
108. Két magyar kiállítás. „A Cél“ 1914.
109. Tavaszi kiállítás. „A Cél“ 1914.
110. Munkácsy Mihály. „A Cél“ 1914.
111. Mister László. „A Cél“ 1914.
112. Gróf Batthyány Gyula. „A Cél“ 1914.
113. A művészek. „A Cél“ 1914.
114. Feszty Árpád. „A Cél“ 1914.
115. A tavaszi kiállításról. „A Cél“ 1915.
116. Szinnyey-Merse Pál. „A Cél“ 1915.
117. A hadi rajzolók. „A Cél“ 1916.
118. A háborús kiállítás. „A Cél“ 1916.
119. Emlékezés egy magyar művésznőre. „A Társaság“ 1922.
120. Az én kiállításom. „Magyar Renaissance“ 1923.
121. Pásztor János. „A Cél“ 1925.

VI. Politikai cikkek:

122. *A mai Lengyelország. „Egyetértés“ 1904.*
123. *Béke velünk! „A Tisza“ 1906.*
124. *A néppárt. „A Tisza“ 1907.*
125. *Maradjatok együtt! „A Tisza“ 1907.*
126. *Árpád országa. „A Tisza“ 1907.*
127. *Együtt maradt a coalitio? „A Tisza“ 1907.*
128. *Az első év. „A Tisza“ 1907.*
129. *Romanus civis sum. „Maramarosi Független Ujság“ 1908.*
130. *A Balkán kérdés. „A Tisza“ 1908.*
131. *A fuzió. „Huszt Ujság“ 1908.*
132. *A horvát háborúskodás. „Huszt Ujság“ 1909.*
133. *Az egyházi harc. „Huszt Ujság“ 1909.*
134. *A gordiuszi csomó. „Maramarosi Ujság“ 1909.*
135. *Ki jön kormányra? „A Tisza“ 1909.*
136. *A darabont-félék. „Vasmegyei Ujság“ 1910.*
137. *A török-magyar barátság. „A Cél“ 1912.*
138. *A lengyel kérdés. „A Cél“ 1913.*
139. *A lengyel-magyar barátság. „Egyetértés“ 1913.*
140. *Reminiscenciák. „A Cél“ 1913.*
141. *A lengyel kérdés ma. „Budapesti Hírlap“ 1914.*
142. *A lengyel forradalom kitörése. „Külügy-Hadügy“ 1914.*
143. *A lengyelek nemzeti hadserege. „Külügy-Hadügy“ 1914.*
144. *A lengyel légió Magyarországon. „A Cél“ 1914.*
145. *Dr. Putowski Tádé. „A Cél“ 1914.*
146. *Lengyel vonatkozások a magyar költészetben. „A Cél“ 1914.*
147. *Lengyel politikai viszonyok. „Magyar Figyelő“ 1914.*
148. *Magyarország szerepe a Turaniságban. „A Cél“ 1914.*
149. *A lengyel ügyek állása. „A Cél“ 1915.*
150. *Lengyelek. „Élet“ 1915.*
151. *A lengyel légiók. „A Cél“ 1915.*
152. *Turáni mozgalom. „Budapesti Hírlap“ 1915.*
153. *Múlt és jövő. „Magyar-Török Almanach“ 1915.*
154. *Magyarország és Lengyelország. „A Cél“ 1915.*
155. *Lengyel-román szövetség. „Virradat“ 1920.*
156. *Ave Polonia. „Virradat“ 1920.*
157. *Ubi es Polonia. „Virradat“ 1920.*
158. *A török-orosz szövetség. „Virradat“ 1920.*
159. *Osztályosunk Törökország. „Virradat“ 1920.*
160. *Török sikerek. „Virradat“ 1920.*
161. *Közvetítsünk békét. „Tolnamegyei Nemzedék“ 1921.*
162. *Új lengyel orientálódás. „Magyarság“ 1921.*
163. *Köszöntjük a lengyeleket. „Virradat“ 1921.*
164. *Lengyel szövetség. „Virradat“ 1921.*

- 165. *Lengyel-magyar barátság. „Virtus” 1922.*
- 166. *Az elrabolt ruthén földért. „Nemzeti Élet” 1927.*
- 167. *Lengyelország nagyhatalom. „Újság” 1929.*
- 168. *A Magyar-Lengyel Egyesület története. Kézirat.*

VII. Regények :

- 169. *Hadúr halála. „Budapesti Hírlap” 1917.*
- 170. *Nagy Tözsérek pusztulása. „Magyarország” 1931.*
- 171. *A fáraó özvegye. Kézirat.*
- 172. *A virágcsokor. Kézirat.*
- 173. *A Krokodilus-rend. Kézirat.*
- 174. *I. Paulette. Kézirat.*
- 175. *Zrinyi Péter és kora. Kézirat.*
- 176. *A jövő törvényszéke. Kézirat.*
- 177. *A mammut. Kézirat.*
- 178. *Bébé. Kézirat.*
- 179. *Az Unicornis király. Kézirat.*
- 180. *Különös élet. Kézirat.*
- 181. *A borzavai esküvő. Kézirat.*
- 182. *Nászutazás a végtelenségbe. Kézirat.*
- 183. *A consiliárius úr. Kézirat.*
- 184. *Székelynővér rózsája. Kézirat.*
- 185. *Kisfuváros-utca 5. Kézirat.*

VIII. Színdarabok és filmek :

- 186. *A feltámadó ország. Uránia 1916.*
- 187. *Szent István. Szabadtéren 1926.*
- 188. *Kanizsai Dorottya. Leánygimnáziumban 1929.*
- 189. *I. Paulette. Kézirat*
- 190. *Kinizsi Pál. Kézirat.*
- 191. *Egyetlen botlás. Kézirat.*
- 192. *Jankó karácsonyestje. Kézirat.*
- 193. *Brigitta. Kézirat.*
- 194. *Walewska grófnő. Kézirat.*
- 195. *Az attaché. Kézirat.*
- 196. *Boszorkányból tündér. Kézirat.*
- 197. *Toldi Miklós. Kézirat.*
- 198. *Hilda két férje. Kézirat.*
- 199. *A hamis eskü. Kézirat.*
- 200. *Hatalom a lelkeken. Kézirat.*

IX. Testnevelési cikkek:

201. Nemzeti falanx. „Magyar Hírlap“ 1906.
202. Nemzeti falanx. „Vasárnapi Ujság“ 1908.
203. Monori népverseney. „Vasárnapi Ujság“ 1908.
204. A nép nevelése. „A Tisza“ 1908.
205. Az első magyar cserkészmozgalom. „A Cél“ 1914.

X. Versek és dalok:

206. Thököly halála. „Ország-Világ“ 1906.
207. A lengyel sas. „A Cél“ 1913.
208. Utolsó kérés. „Farsangi Táncesték“ 1914.
209. Ulászló. „A Cél“ 1914.
210. Görgény ostroma. „A Cél“ 1914.
211. Csendőben élek. „A Cél“ 1914.
212. A lengyel legionárius. „A Cél“ 1915.
213. A legionárius. „A háború költészete“ 1915.
214. Miért? „A Társaság“ 1922.
215. A gyilkos rózsa (dallammal). 1924.
216. Miért nyit a virág? (Riedl Ottó zenéje) „Magyar Zenei Hírlap“ 1928.
217. Miért nyit a virág? (Dezső zenéje és kiadása) 1928.
218. A templomban harangoznak (Sándor Jenő zenéje) „Színházi Élet“ 1928.
219. Toldi dala a fogságban. „A Sas“ 1929.
220. Fohász szent Imréhez. „Credo“ 1930.
221. Familia liber báró Nyáry de Nyáregyház. Budapesti Hírlap nyomdája, Budapest, 1932.
222. Betyár nóta (Kárpáthy Zoltán zenéje és kiadása). 1934.
223. Beleznay (ballada). (Lidérc láng, kézirat kötet.)
224. Kong a harang. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
225. Leghőbb vágyam. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
226. Reménytelenül. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
227. Halottszöktetés (ballada). (Lidérc láng, kézirat kötet.)
228. Idyll. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
229. Sirassatok, sirassatok. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
230. P. Panna emlékkönyvébe. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
231. Fohász. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
232. Utolsó nyughelyem. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
233. B. Boriskához. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
234. M. Margit emlékkönyvébe. (Lidérc láng, kézirat kötet.)
235. Mária királynő Novigrádban (ballada). (Lidérc láng, kézirat kötet.)

236. *Tahy Erzsike névnapjára.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
237. *Március 15-re.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
238. *Az öngyilkos.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
239. *A galambposta.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
240. *A harang megkongott.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
241. *Téli hangulat.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
242. *Az árvák.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
243. *Fáradtan.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
244. *Haláltánc (ballada).* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
245. *Hozzád.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
246. *Mi a szerelem?* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
247. *Várom jöttét a tavasznak.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
248. *Marasztaló.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
249. *A kis testvér sírja.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
250. *Van olyan szív.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
251. *Sági Ferkó.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
252. *A két Tarján (ballada).* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
253. *Búcsúszó.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
254. *Idegenben.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
255. *Autodafé.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
256. *Édesanyánk.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
257. *A temető minden dombja.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)
258. *Thököly halála.* (Lidérc láng, kézirat kötet.)

XI. Tárcák:

259. *Bimbófakadás.* „Egyetértés“ 1903.
260. *Bollók Julis bűne.* „Pesti Napló“, 1903.
261. *Pete Pali meg az öccse.* „Pesti Napló“ 1903.
262. *Teréz grófnő.* „Budapesti Hírlap“ 1903.
263. *Rejtelmes rokonszenv.* „Magyar Bazár“ 1903.
264. *A hála.* „Protestáns Naptár“ 1903.
265. *Steinprincz úr nevelőintézete.* „Az Újság“ 1904.
266. *A messalianceről.* „Az Újság“ 1904.
267. *A halott csókja.* „Magyar Bazár“ 1904.
268. *Valami a nőemancipációról.* „Az Újság“ 1904.
269. *Az asszony örök.* „Egyetértés“ 1904.
270. *A nők barátja.* „Egyetértés“ 1904.
271. *Régi történet.* „Egyetértés“ 1904.
272. *Rococo hűség.* „Egyetértés“ 1904.
273. *Az apagyilkos.* „Egyetértés“ 1904.
274. *A boldogságkeresés.* „Budapest“ 1904.
275. *A hitvesi szeretet.* „Budapest“ 1904.
276. *A hamis eskü.* „Egyetértés“ 1904.

277. Göndörke. „Egyetértés“ 1904.
278. Linda grófnő. „Az Ujság“ 1905.
279. Szegény bojtár Borka. „Egyetértés“ 1905.
280. Utolsó kötelesség. „Egyetértés“ 1905.
281. Bollók Piros. „Egyetértés“ 1905.
282. Boszorkány. „Egyetértés“ 1905.
283. A bosszú. „Egyetértés“ 1905.
284. A családi képek. „Egyetértés“ 1905.
285. Gold Pista négy csikaja. „Egyetértés“ 1905.
286. Az utolsó Demecsery. „Egyetértés“ 1905.
287. A nagy vezér rózsája. „Egyetértés“ 1905.
288. A pilinyi öreg harang. „Egyetértés“ 1905.
289. Báthory Anna. „Vasárnapi Ujság“ 1905.
290. Elfogyott a nóta. „Egyetértés“ 1905.
291. A főnyeremény. „Budapest“ 1905.
292. Az arany kolibri. „Budapesti Hírlap“ 1905.
293. Leányszerelem. „Az Ujság“ 1906.
294. Nők a küzdőtérén. „Az Ujság“ 1906.
295. Az asszonyszerelem. „Az Ujság“ 1906.
296. A bécsi polgármester. „Budapesti Hírlap“ 1906.
297. Iza grófnő egyetlen farsangja. „Egyetértés“ 1906.
298. A második bál. „Egyetértés“ 1906.
299. A vallomás. „Független Magyarország“ 1906.
300. A hontalan lélek. „Egyetértés“ 1906.
301. Leila sorsa. „Egyetértés“ 1906.
302. Vadász Erzsike. „Egyetértés“ 1906.
303. Bollók bíróságának vége. „Egyetértés“ 1906.
304. Gaszton és Éva. „Egyetértés“ 1906.
305. Nagy Tőzsérek pusztulása. „Egyetértés“ 1906.
306. A báró házassága. „Egyetértés“ 1906.
307. Szerelem szárnyán. „Egyetértés“ 1906.
308. Derűre-ború. „Egyetértés“ 1906.
309. Kiábrándulás. „Egyetértés“ 1906.
310. Péter Pesta esete. „Egyetértés“ 1906.
311. Az elátkozott kúria. „Egyetértés“ 1906.
312. A vak Tőzsér. „Egyetértés“ 1906.
313. Egy rémes éj. „Budapest“ 1906.
314. A mamus hagyatéka. „Budapest“ 1906.
315. Boronkay Zsuzsóka. „Egyetértés“ 1906.
316. A Göndörke. Ország-Világ“ 1907.
317. A megváltás. „Független Magyarország“ 1907.
318. A vén csikós. „Egyetértés“ 1907.
319. Az elfogyott másodvirágzás. „Egyetértés“ 1907.
320. A fiatal feleség. „Egyetértés“ 1907.
321. A múza. „Egyetértés“ 1907.
322. Az igazi jóbarát. „Egyetértés“ 1907.

323. *Péntek kisasszony.* „Egyetértés“ 1907.
324. *Az asszony becsülete.* „Egyetértés“ 1907.
325. *A csalódás.* „Egyetértés“ 1907.
326. *A hitese feleség.* „Egyetértés“ 1907.
327. *A három vak.* „Egyetértés“ 1907.
328. *A boldogság ára.* „Egyetértés“ 1907.
329. *Az utolsó sarj.* „Egyetértés“ 1907.
330. *A boldog rég.* „Egyetértés“ 1907.
331. *A holdvilágnál.* „Egyetértés“ 1907.
332. *A becsületes kovács.* „Budapesti Hírlap“ 1907.
333. *A pap missziója.* „Budapest“ 1907.
334. *Simon deákné.* „Egyetértés“ 1907.
335. *A megváltás.* „Független Magyarország“ 1907.
336. *Női szívek (saját rajzokkal).* Franklin Társulat. Budapest, 1907.
337. *A halottlátó.* „Egyetértés“ 1908.
338. *A nőgyűlölő.* „Egyetértés“ 1908.
339. *Nana.* „Egyetértés“ 1908.
340. *A két testvér.* „Egyetértés“ 1908.
341. *Valéria Febronia.* „Egyetértés“ 1908.
342. *Az utolsó nóta.* „Egyetértés“ 1908.
343. *Legrégibb visszaemlékezéseim.* „Budapest“ 1908.
344. *Volt egyszer egy kertészlegény.* „Budapesti Hírlap“ 1908.
345. *Két gyermek és a harmadik.* „Egyetértés“ 1908.
346. *A két Gömör.* „Egyetértés“ 1908.
347. *A grodeki kis tündér.* „Budapesti Hírlap“ 1908.
348. *A megtérés.* „Budapesti Hírlap“ 1909.
349. *A próbaválasztás.* „Budapesti Hírlap“ 1909.
350. *A jóslat.* „Budapesti Hírlap“ 1909.
351. *Búsul a lengyel.* „Budapesti Hírlap“ 1909.
352. *Örmester úr Doró.* „Budapesti Hírlap“ 1909.
353. *Anyai szeretet.* „Budapesti Hírlap“ 1909.
354. *Kiesett láncszem.* „Budapesti Hírlap“ 1910.
355. *Asszonypárbaj.* „Egyetértés“ 1910.
356. *A hegedű.* „Budapesti Hírlap“ 1910.
357. *A hazaáruló.* „Budapest“ 1910.
358. *A csalódás.* „Egyetértés“ 1910.
359. *Ugray Mátyás.* „Budapesti Hírlap“ 1910.
360. *A gyáva huszár.* „Egyetértés“ 1911.
361. *A különös megoldás.* „Egyetértés“ 1911.
362. *Az elveszett játszma.* „Budapesti Hírlap“ 1911.
363. *A két levél.* „Budapesti Hírlap“ 1911.
364. *Összel a Hortobágyon.* „Budapesti Hírlap“ 1911.
365. *Testvéri szeretet.* „Budapesti Hírlap“ 1911.
366. *Klárka és Kálmán.* „Budapesti Hírlap“ 1911.
367. *A merénylet.* „Budapesti Hírlap“ 1911.

368. *A legszerencsétlenebb.* „Budapesti Hírlap“ 1911.
369. *Nem lesznek táncosnő.* „Egyetértés“ 1912.
370. *Az örökös.* „Egyetértés“ 1912.
371. *Az új postáskisasszony.* „Egyetértés“ 1912.
372. *A szelídített nyúl.* „Budapesti Hírlap“ 1912.
373. *A rossz üzlet.* „Budapesti Hírlap“ 1912.
374. *A virágcsokor.* „Budapesti Hírlap“ 1912.
375. *Bató Eszter.* „Budapesti Hírlap“ 1912.
376. *A rögzös sors.* „Egyetértés“ 1912.
377. *Évike apja.* „Pesti Hírlap“ 1913.
378. *A végzet.* „Egyetértés“ 1913.
379. *Fixotern úr karriérje.* „Budapesti Hírlap“ 1913.
380. *Nászulazás a végtelenségbe.* „Budapesti Hírlap“ 1914.
381. *A jövő törvényszéke.* „Budapesti Hírlap“ 1915.
382. *Sándorka.* „Protestáns Naptár“ 1915.
383. *A korsós asszony.* „Budapesti Hírlap“ 1917.
384. *A menekülés.* „Budapesti Hírlap“ 1917.
385. *A podesta kisasszony.* „A Szózat“ 1922.
386. *Az összeforrasztott szívek.* „Magyarság“ 1922.
387. *Gyémántcsináló.* „Magyarság“ 1922.
388. *Régi emlék.* „Magyarság“ 1922.
389. *Lehóczky búcsúzása.* „Magyarság“ 1923.
390. *A rejtélyes holttest.* „Magyarság“ 1923.
391. *Szergey kútja.* „Magyarság“ 1923.
392. *Az utolsó ház.* „Magyarság“ 1923.
393. *A madarak kórusa.* „A Sas“ 1924.
394. *Az örökség.* „Magyarság“ 1924.
395. *Promotheus sorsa.* „Budapesti Hírlap“ 1928.

XII. Kritikák :

396. *Szegfű Gyula: A bujdosó Rákóczi.* „A Cél“ 1914.
397. *Szerémy-Ernyey: A Majthényiak és a felvidék.* „A Cél“ 1914.
398. *Kubán Miklós: Haldokló oroszán.* „A Cél“ 1914.
399. *Lantos: Gyóni Géza.* „Külügy-Hadügy“ 1915.
400. *Szédeczky-Kardoss: Przemysltől.* „A Cél“ 1916.

* * *

Szerkesztője volt „A Cél“-nak (1912—1916), a „Programm“-nak (1929) és a „Magyar Nemesi Családok Címtára“-nak (1931).
Művei közül többet német, lengyel és török nyelvre is lefordítottak.